

VÝROČNÁ SPRÁVA 2024

OBČIANSKE ZDRUŽENIE NOVÁ BAŇA

OBSAH

03

O nás
Financovanie činnosti

06

Banícky fašiang
Baník Klement

08

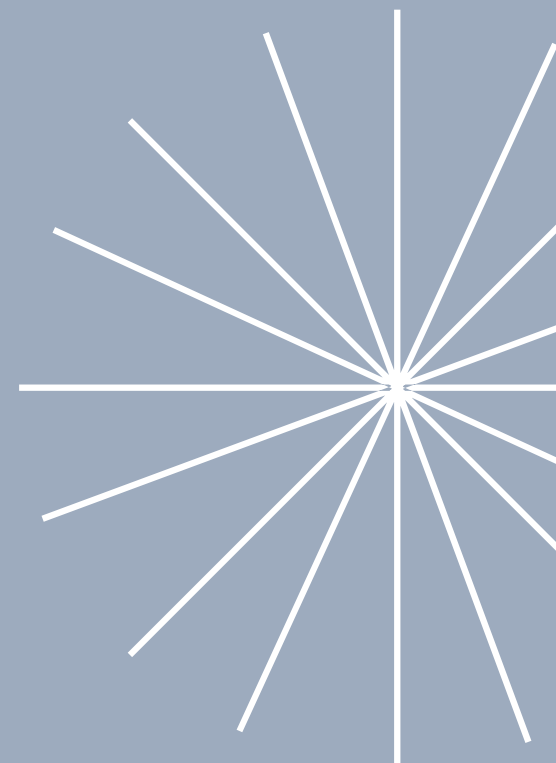
Kontakt

04

Althandel
Konzervácia strojovne

07

Komentované vychádzky
Lesná studnička

O NÁS

V uplynulom roku naše združenie pôsobilo v meste už 22. rok. Vzniklo v roku 2002 z iniciatívy a nadšenia mladých ľudí, pracujúcich v oblasti baníctva, v záujme zachovania kultúrneho dedičstva a ochrany prírodných krás novobanského regiónu pre súčasníkov aj budúce generácie.

Vďaka nezištnej podpore dobrovoľníkov a partnerov a vďaka finančnej podpore rôznych subjektov sme sa mohli opäť podieľať na realizácii viacerých aktivít.

Použité fotografie:

OZ Nova Montania - regionálny rozvoj, Tomáš Oslanec, TV JOJ, Mesto Nová Baňa, rodina Kopernická, OZ Nová Baňa, OZ Althandel, Branislav Mereš, Marián "MAIO" Juristý

FINANCOVANIE ČINNOSTI

Všetku našu činnosť a aktivity nám umožnili tí, ktorí nezištne prispeli do verejnej zbierky a tiež nás podporili asignáciou 2 % z daní. Všetkým im za to patrí veľká vďaka. Dúfame, že nám aj do budúcnosti zachovajú svoju priazeň a prosíme, aby sa pridali k nim i ďalšie firmy a občania, aby sme takto krok za krokom mohli uskutočňovať ciele, prospešné pre obyvateľov i návštevníkov nášho mesta, nielen na Althandli, ale aj pri dokumentácii a záchrane ďalších bankských diel.

Ďakujeme, že nám pomáhate zachovať kultúrne dedičstvo novobanských baníkov.

Členovia OZ Nová Baňa

ALTHANDEL

V oblasti zachovania a obnovy kultúrneho dedičstva sme sa v roku 2024 sústredili predovšetkým na konzervovanie odkrytých 300-ročných základov strojovne Potterovho atmosférického stroja na čerpanie banských vôd, ktoré sú najstarším zachovaným nálezom svojho druhu na svete.

MEMORANDUM

OZ Nová Baňa na základe Memoranda o spolupráci pri záchrane lokality Althandel uzavreť s Mestom Nová Baňa objednalo konzerváciu základov strojovne.

SPOLUPRÁCA

Na prelome júla a augusta sa uskutočnili mesiac trvajúce záchranné a konzervačné práce, realizované odborníkmi z firmy Obnova pod vedením Michala Hrčku a za účasti odborníkov a dobrovoľníkov z občianskych združení Nová Baňa, Althandel a Nova Montania - regionálny rozvoj.

ODBORNÝ DOHĽAD

Všetky zásahy a pracovné postupy na lokalite boli kontrolované Krajským pamiatkovým úradom v Banskej Bystrici.

KONZERVÁCIA STROJOVNE

PRIEBEH PRÁČ

V priebehu týchto prác bola z 2/3 dĺžky zachránená deštruovaná časť JV muriva a novou výmurovkou spevnený aj portál odtokového kanála v severovýchodnej časti. Podarilo sa tiež zastabilizovať už raz spadnutý múr na strane od cesty, v ktorom sa podarilo nájsť aj opracované úkosové kamene, ktoré pravdepodobne pôvodne tvorili súčasť samotného kúreniska. Kompletne zakonzervovaná bola tiež kamenná časť koruny kúreniska.

PLÁNY DO BUDÚCNA

V nasledujúcom roku sa začnú realizovať práce na budovaní areálu v záujme jeho sprístupnenia verejnosti. Tieto by mali byť financované z externých zdrojov prerozdeľovaných samosprávnym krajom v rámci tohto programovacieho obdobia. OZ Nová Baňa aj v tomto procese bude nápomocné dobrovoľníckou prácou aj finančnými prostriedkami. Po celý čas sme poskytovali súčinnosť v procese prípravy tohto projektového zámeru.

POĎAKOVANIE

Financovanie týchto prác mohlo OZ Nová Baňa zabezpečiť jednak vďaka verejnej zbierke a jednak z príspevkov z 2 % daní od našich podporovateľov.

Za posledné dva roky sa na lokalite takto preinvestovalo viac ako 25000 € z účtu združenia.

BANÍCKY FAŠIANG

Dňa 11.2.2024 sme v spolupráci s Mestom Nová Baňa, FS Háj, LH Štálanka a ďalšími účinkujúcimi zorganizovali už tretí ročník Banického fašiangu v Radničnom parku spojený s tradičným fašiangovým sprievodom, hudbou, spevom a zvykmi. Nechýbala ani ochutnávka zabíjačkových špecialít.

BANÍK KLEMENT

Počas banického fakľového sprievodu 20.7.2024 bola zastávka na lokalite Althandel, kde sme sa podieľali na programe. Odznela báseň „Baník Klement“, v podaní autora Petra Kopernického a Kristiána Medved'a. O postupe prác pri konzervácii náleziska poinformoval účastníkov sprievodu predseda Branislav Medved'.

KOMENTOVANÉ VYCHÁDZKY

Počas celého roku prebiehali komentované vychádzky po obidvoch trasách banského náučného chodníka v rámci projektu Oblastnej organizácie cestovného ruchu Regi3n Gron.

Účastníkov týchto vychádzok nazvaných „S baníkom za históriu“ sprevádzal sám predseda združenia, ktorý im fundovane priblížil históriu novobanského drahokovového baníctva a významné banskotechnické pamiatky.

Ich súčasťou bola aj prehliadka dočasnej expozície ohňového stroja a baníctva, ktorá je tiež dielom dobrovoľníkov.

S nemalou radosťou môžeme konštatovať, že sa do tejto aktivity začali zapájať aj školy z rozličných kútov nášho kraja.

LESNÁ STUDNIČKA

S pomocou dobrovoľníkov aj s finančnou podporou OZ Nová Baňa prebehla 27.4. 2024 realizácia záchytu ďalšieho prameňa na náučnom chodníku Zbojníckej studničky. Prameň, nachádzajúci sa 100m nad Johanskou studničkou na Matiašovej ceste, nesie meno anglického konštruktéra Isaaca Pottera. Opatrený je funkčnou replikou Potterovho atmosférického stroja, vytvorenej Jaroslavom Kopernickým.

OBČIANSKE ZDRUŽENIE NOVÁ BAŇA

KONTAKT

Starohutská 120
968 01 Nová Baňa
www.oznovabana.sk

brano.medved@gmail.com
0907 660 868

